

Likabehandlingsplan

Montessoriföreningen Maria

Läsåret 2015-2016

Sammanfattning av likabehandlingsplanen och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandlingar på Montessoriföreningen Maria

1. Vi på Montessoriföreningen Maria tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi tolererar ingen form av kränkande behandling. När konflikter uppstår mellan barnen är det pedagogernas uppgift att se till att varje individ blir hörd.
2. Den lärare som ser, hör, upptäcker någon form av kränkning ansvarar för att situationen tas upp med en gång med berörda personer. Meddelar förskolechefen och ev. styrelsen. Förskolechefen och den berörda läraren eller personen skriver incidentrapport på händelsen och samlar fakta och kunskap på hur problemet ska lösas. Analys och uppföljning. Anmäl ev. till socialtjänsten eller polis.
3. Kunskapen inhämtar vi kontinuerligt bl.a. genom samtal med varandra. Vi pedagoger läser och diskuterar lämplig litteratur i ämnet. Deltar i kurser, utvecklingsdagar mm. Då situationen kräver detta samarbetar vi med specialpedagog och barnpsykolog.
4. Målet för det främjande arbetet är bl.a. Att träna barn i att lösa konflikter och utveckla sin förmåga att kompromissa. Att bemöta alla barn, föräldrar och vuxna på ett respektfullt sätt.
5. Vårt konkreta främjande arbete med likabehandlingsplanen finns under punkterna i vårt dokument.
6. Pedagogerna och förskolechefen dokumenterar, följer upp och utvärderar likabehandlingsplan och plan om kränkande behandling systematiskt och kontinuerligt under året. Planen uppdateras årsvis.

1. Inledning

Alla barn har rätt till skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i förskolan. Sedan 1 jan 2009 regleras detta skydd av Diskrimineringslagen och Skollagen. Enligt Läroplanen ska dessutom förskolan verka för en demokratisk miljö som hävdar allas lika värde. Vilket skydd och vilket bemötande ett barn får i förskolan ska inte bero på tillfälligheter. Varje förskola är därför skyldig att upprätta en Likabehandlingsplan där man beskriver sitt främjande arbete för likabehandling och mångfald, sitt förebyggande arbete mot olika slags kränkningar och sin handlingsplan för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp eventuella fall av kränkningar.

Styrdokumentet för detta är Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn samt Skolverkets Allmänna råd och kommentarer. Lagen har till ändamål att främja barns lika rättigheter samt motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Förskolan vilar på demokratisk grund. Verksamheten ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning

för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet mellan könen och solidaritet med svaga och utsatta är värden som vår förskola vill hålla levande i arbetet med barnen.

Montessoriföreningen Maria tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi tolererar ingen form av kränkande behandling. När konflikter uppstår mellan barnen är det vår uppgift att se till att varje individ blir hörd. Alla har rätt till sin egen upplevelse. Det finns inte alltid endast en sanning utan vi måste förstå att barnens olika sanningar behöver sammanfogas till en gemensam verklighet som alla känner igen. På detta sätt kan vi finna vägar framåt, låsa upp låsta positioner och skapa positiva mönster.

Förskolechefen ansvarar för att en likabehandlingsplan upprättas och uppdateras.

Alla vuxna som verkar i förskolan är skyldiga att följa planen och arbeta för att den ska förverkligas.

2. Vision

På Montessoriföreningen Maria ska barn, föräldrar och personal känna sig trygga och respekterade.

Med trygghet menar vi:

Att alla barn och föräldrar känner sig välkomna, sedda och bekräftade.

Att barn vet vem de ska vända sig till när de känner oro inför en situation i förskolan.

Att föräldrar vet vem de ska vända sig till om de känner oro för sitt barns situation i förskolan.

Att personal vet hur de ska agera om de känner oro för ett barns situation.

Vår verksamhet präglas av en positiv nyfikenhet på vad varje barn kan tillföra oss. På Montessoriföreningen Maria skaffar vi oss därför den kunskap som behövs för att främja likabehandling, förebygga kränkningar, lösa konflikter, och motverka utanförskap. Kunskapen inhämtar vi kontinuerligt bl.a. genom samtal med varandra. Vi läser och diskuterar lämplig litteratur i ämnet. Deltar i kurser, utvecklingsdagar mm. Då situationen kräver detta samarbetar vi med specialpedagog och barnpsykolog.

3. Främjande arbete

Vad är främjande arbete?

Främjande arbete syftar till att lyfta fram sådana faktorer som förstärker respekten för allas lika värde, vilket i sin tur bidrar till trygghet och mångfald i verksamheten. Det hänger ihop med det uppdrag som förskolan har i läroplanen. Det riktas mot alla barn och berör samtliga diskrimineringsgrunder. Det främjande arbetet är en del av vårt vardagliga arbete, våra rutiner och vårt förhållningssätt i bemötande, konflikthantering, traditioner och innehållet i våra aktiviteter.

Mål för det främjande arbetet.

Vi strävar efter:

– Ett demokratiskt klimat på förskolan

- Att stärka varje barns självbild.
- Att utveckla samhörighetskänsla och samspel i barngruppen.
- Att träna barn i att lösa konflikter och utveckla sin förmåga att kompromissa.
- Att bemöta alla barn, föräldrar och vuxna på ett respektfullt sätt.
- Att medvetandegöra oss om att de normer som finns i vårt samhälle och som uttrycks i ord och handlingar har betydelse för vilka på förskolan som känner tillhörighet i verksamheten.
- Vår verksamhet ska spegla mångfald, så att barnen blir likvärdigt uppmuntrade och utmanade i sin utveckling oavsett kön och bakgrund.

Vi som arbetar i förskolan välkomnar och behöver alla föräldrars synpunkter och åsikter. På så sätt kan vi utveckla vårt arbete för barnens bästa. Oavsett vilka synpunkter eller åsikter som förs fram får det aldrig påverka vårt bemötande av barnen.

Främjande arbete på Montessoriföreningen Marias förskola under Ht 2013 – v t 2014.

(Rutiner och särskilda insatser för året som skapar trygghet och mångfald)

Hur vi arbetar mot kränkande behandling på Montessoriföreningen Maria. Vi accepterar inga kränkningar.

Skutan. Varje vecka arbetar en lärare med en åldersgrupp av barn enligt Stegvis metoden vilket är socialt och emotionellt lärande för barn i åldrarna 4 – 6 år. Vi kallar det lektioner och sitter på stolar ca 20 minuter. Stora barnen och mellanbarnen. De yngsta har det en gång i månaden från vårterminen då de börja fylla 4 år.

Under dagen följer vi upp och diskuterar vad vi arbetade med. Efter någon dag påminner vi barnen om vad vi arbetade med på Stegvis.

Föräldrarna får brev om vad vi gjort och vad de ska tänka på hemma.

Jollen arbetar med Start

Överallt i verksamheten har vi pedagoger ett öra med och lyssnar på vad barnen pratar om och vi ser vad de gör. Om något skulle vara kränkande eller åt det hållet ingriper vi direkt. Genom frågor och samtal med de barn som är med. Vi dokumenterar och följer upp.

Det är viktigt att stärka varje barns självkänsla.

Vi tränar på turtagning. Ex genom spel och att vi har ett material av varje sort.

Vi arbetar med förhandling. Om och då. Nu och sedan.

Vi frågar barnen om de kan komma på ett sätt att tala om eller göra så att de får det som de vill själv.

Vi har samarbetslekar i samling och ute

Vi har åsiktsleken. Då stärks barnets åsiktstagande .

- I mötet med barnen lyssnar vi på deras tankar, idéer och önskemål. Allas tankar är lika viktiga men att bli lyssnad på innebär dock inte alltid att få sin vilja igenom.
- Montessoripedagogiken innebär bl.a. att barnen väljer mellan olika material och aktiviteter själva, detta uppmuntrar dem att välja efter eget intresse och inte efter vad kompisen vill eller vad omgivningen förväntar sig.
- Vi uppmärksammar varje barn genom att "ge" dem en egen festlig stund t.ex. i samband med födelsedag.
- Vi strävar efter att dagligen skapa tillfällen av små grupper där alla barn får möjlighet att komma till tals. T.ex. vid fruktstunder, måltider mm.
- Genom pedagogisk dokumentation, bl.a. i form av portfolio, tydliggör vi barnens styrkor och kompetenser inför barnet själv, föräldrar, barngrupp och pedagoger. Detta stärker barnets självkänsla. Detta kan också tydliggöra att olikheter är en tillgång för gruppen.
- Förskolans förhållningssätt bygger på tankarna från Maria Montessoris pedagogik i samklang med läroplanens intentioner.
- Vi läser, arbetar med och följer upp materialet "Tilda med is och sol". (Carina Wilke och Inger Koleff. Råd och tips om hur man kan lära små barn att undvika mobbing.)
- Vi samlar barnen och räknar barnen som är här. Vi pratar gott om dem som inte är på förskolan. Barn som är frånvarande ska känna att de räknas ändå.
- När vi går på promenader är det den vuxne som på något sätt styr vem barnen ska hålla i handen. På så vis riskerar inget barn att behöva välja eller att inte bli vald.
- Vi uppmuntrar föräldrar och barn till en öppen dialog med pedagogerna på förskolan för att skapa trygghet och undvika missförstånd. Detta tas upp vid bl.a. föräldramöten och utvecklingssamtal.
- Vi har intervjuer med barnen varje termin. Vi dokumenterar vad de sagt och upplevt. Detta har vi som underlag för fortsatt arbete med barngruppen och inför utvecklingssamtal med föräldrarna. Även föräldrarna intervjuar sina barn inför samtalen.
- Vi erbjuder medvetet böcker med olikheter kring etnisk tillhörighet, familjebilder etc.
- Vår ambition är att verksamheten ska präglas av mångfald genom att synliggöra en mängd traditioner, familjebilder och förebilder för barnen.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden. Barnen bestämmer gemensamt i bl.a. samlingen och på stegvislektionerna om hur vi ska vara mot varandra för att alla ska vara nöjda. Vi diskuterar med demokratiska beslut som följd.
- Vi arbetar med IUP (Solen) på Skutan och utvecklingsprotokoll på Jollen.
- Vi uppmärksammar FN-dagen och barns rättigheter och lika värden. Bl.a. med boken "Alla barns rätt". En bilderbok om barnkonventionen av Pernilla Stafelt.

Nuläge

- Vi möblerar och delar in innemiljön så att vi kan ha överblick över barngruppen och i enlighet med Maria Montessoris tankar om den förberedda miljön.
- Angående utemiljön se vidare under dokumentet ”Handlingsplan för utelek”
- Vi försöker att bemöta alla barn och föräldrar likvärdigt och att vara lyhörda för olika behov och önskemål.

Mål

- Alla barn ska känna sig trygga inne.
- Alla barnen ska känna sig trygga på gården.
- Att personalen har ett likvärdigt bemötande mot barn och föräldrar och är lyhörda för olika behov och önskemål.
- Snabb och säker informationsgång, d.v.s. viktig information angående barnen skall nå all berörd personal snarast möjligt.
- Att skaffa oss mer kunskap och vetskap kring olika kulturers högtider och traditioner som vi kan stöta på i vår verksamhet.
- Ta tillvara den mångfald som finns.

Åtgärder

- Ge alla föräldrar möjlighet att känna sig delaktiga, genom informationsblad, ”veckobrev”, och protokoll från föräldramöten.
- Vi tar upp akuta saker t ex viktig information som rör ett barn, direkt med berörd personal. Mindre akuta ärenden behandlar vi på lämpligt forum t ex planering, APT eller förskolechefen i samtal med styrelsen.
- Personalen på respektive avdelning säkerställer kommunikation genom att skriva viktig information i en bok (dokumentation)
- Förskolan lyfter aktivt fram olika kulturer, språk och olikheter som barnen möter i sin vardag. Maria Montessoris material om olika världsdelar, kulturer mm används aktivt i vår vardag. Hennes fredsarbete ska genomsyra vår verksamhet.

Förskolans råd.

Det är viktigt att personalen arbetar med normer och värden som en integrerad del i arbetet utifrån barnets mognad och förmåga att ta ansvar och att ha inflytande.

Vi strävar efter att se det unika hos varje barn och medvetet arbeta med olikheterna i barngruppen. Pedagogerna ska skapa ett öppet och demokratiskt klimat där varje barn får uppleva sitt eget värde samt få sina behov och intressen tillgodosedda.

4. Handlingsplan vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Upptäcka

I den dagliga verksamheten med barnen ska personalen vara uppmärksam på om det finns barn eller vuxna som utsätter andra barn för någon form av kränkningar. Det är personalens skyldighet att agera när man upptäcker en kränkning och att säkerställa att man har möjlighet att upptäcka dem, exempelvis genom rutiner för tillsyn och samtal med barnen. Vi involverar barnen efter ålder och mognad och vi lyssnar på deras upplevelser.

Under de år barnen är på förskolan ska vi vuxna lära barnen att reflektera över sitt handlande, t ex genom att ställa frågor.

- Hur kände du?
- Hur tänkte du?
- Kunde du ha gjort på något annat sätt?
- Hur tror du att den andre kände sig?

Barnen ska inte bara säga förlåt utan också "göra förlåt". Vi ställer också frågor till föräldrarna, både i den dagliga verksamheten och alltid vid utvecklingssamtalet, om vad barnet ger för bild hemma av förskolan. Detta i syfte att få reda på vad barnen och föräldrarna upplever som tryggt respektive otryggt i förskolan.

Utreda, analysera och åtgärda.

Är det som hänt en konflikt eller en kränkning? I vardagen förekommer ofta konflikter som kan ses som en del av barnens sociala utveckling. Då ska vi vuxna hjälpa barnen att hitta sätt att lösa konflikterna. Olika förskolor kan använda olika metoder i det arbetet. Om vi bedömer att det handlar om kränkande behandling, utifrån personalens eller de inblandades upplevelser, går vi vidare enligt följande:

Utredning av en kränkning:

- Stöd den som blivit kränkt.
- Ta reda på vad som hänt genom samtal med både den som kränkts och den som utfört kränkningen. Allas upplevelser ska tas på allvar och är lika värda men markera att beteendet inte accepteras.
- Lyssna aktivt och empatiskt.

- Undvik motbeskyllningar.
- Är det annan personal än ansvarig avdelningspersonal som uppmärksammat kränkningen tar man kontakt med berörd personal och informerar om vad som inträffat.
- Föräldrarna till berörda barn informeras.
- Åtgärd beslutas och genomförs. Åtgärder kan behövas på individ-, grupp eller organisationsnivå. Åtgärden ska resultera i avtal som ska leda till en positiv och önskvärd förändring.
- Händelsen dokumenteras för arbetslagets räkning på en blankett för ändamålet.
- Eventuell vidare uppföljning vid behov.

Allvarlig kränkning eller upprepade kränkningar:

1. Utredning av händelsen görs enligt blanketten för utredning om kränkande handling. Om personal eller annan vuxen utför kränkningen kontaktas alltid förskolechef.

Ansvar – den som uppmärksammat händelsen eller barnets ansvarspedagog genomför detta.

2. Information till berörda föräldrar. Underskrift att föräldrarna tagit del av informationen. Viktigt är att båda föräldrarna skriver under om de har gemensam vårdnad men inte är sammanboende. Förskolechef informeras.

Ansvar – barnets ansvarspedagog och förskolechefen.

3. Uppföljning enligt blanketten för uppföljning av kränkande handling.

Ansvar – barnets ansvarspedagog och förskolechefen.

4. Om ovanstående åtgärder inte är tillräckliga ansvarar förskolechefen för att samtal inleds med berörda föräldrar.

5. Åtgärdsprogram upprättas enligt rutinerna för detta.

Ansvar – specialpedagog, ansvarspedagog och förskolechef.

6. Uppföljning av åtgärdsprogram.

Ansvar – specialpedagog, ansvarspedagog och förskolechef.

Kränkningar från personal gentemot barn.

– Var rak genom att säga till och reagera på ett sätt som man kommit överens om i arbetslaget. Om en situation inträffar kan exempelvis lösningen vara att ta den vuxne åt sidan och fråga hur den tänkte. Det är viktigt att lyssna in situationen.

- Kränkning kan t ex vara att en pedagog inte ”ser barnet”. Inte hör vad andra barn säger. Inte ingriper när något händer. Kastar en otrevlig blick. Fnyser åt ett barns handlingar mm.
- För aldrig känsliga diskussioner mellan vuxna då det finns barn närvarande.
- Vid kränkning vuxen – barn ska alltid förskolechefen kontaktas, som i sin tur vidtar lämpliga åtgärder och kontaktar föräldrar.
- Förskolechefen kan vid behov vända sig vidare till personalansvarige i styrelsen, barnhälsoteamets psykolog eller specialpedagog
- Förskolans åtgärder ska dokumenteras.

Om det finns misstanke om att barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp eller skydd är personalen skyldig att göra en anmälan till socialtjänsten. Ansvarig förskolechef undertecknar anmälan.

Uppföljning och utvärdering.

Personalen ska kontinuerligt göra en uppföljning och utvärdering av åtgärder som gjorts. Förskolechef eller eventuell specialpedagog kan delta. Det är viktigt att stämma av med berörda föräldrar. Bestäm alltid ett datum för uppföljning vid fall av kränkande behandling. För att följa upp och utvärdera åtgärder som gjorts har personalen till sin hjälp följande frågeställningar:

Beskrivning

- Varför blev det som det blev? (beskrivande inte värderande)
- Vilka åtgärder har vi satt in?
- Vad har vi hittills genomfört?
- Hur har det gått?

Analys

- Vad har vi satt upp för mål?
- Var det någonting som inte fungerade?

Värdering

- Ska vi fortsätta med våra insatser?
- Har vi gjort det vi skrev i handlingsprogrammet?

Reflektion

- Behöver vi förändra eller komplettera våra insatser?
- Vilka slutsatser kan vi dra av det vi gjort?

– Vad har vi lärt oss?

– Har vårt bemötande av barnet/förälder påverkats av det som hänt?

Dokumentation.

Samtliga åtgärder ska dokumenteras, följas upp och utvärderas. Till vår hjälp i arbetet använder vi blanketterna som finns längst bak i pärmen Handlingsplaner. Dokumentationen sparas i ett låst skåp på förskolan under läsåret. Vid läsårets slut arkiveras dokumentationen och ett ex av likabehandlingsplanen på kontoret. Preskriptionstiden är tio år. Inget material rörande enskilt barn får lämnas ut utan prövning av förskolechef. Har pedagogen ensamt ansvar för att utreda en händelse är det denna som följer upp hur de nya åtgärderna fungerar och dokumenterar insatserna. Har ärendet lyfts till ansvarig förskolechef ansvarar denna för dokumentation, uppföljning och utvärdering.

5. Utvärdering och upprättande av ny plan för nästa år.

Denna likabehandlingsplan ska utvärderas och omarbetas i samband med Kvalitetsredovisningen.

Förskolechef ansvarar för att arbetet påbörjas och slutförs. I början av höstterminen 2016 görs en kartläggning av miljön och vilka riskfaktorer som kan finnas. Den kartläggningen ligger till grund för samtal med barnen om hur det kan bli ännu tryggare. Barnen involveras i sådana samtal utifrån ålder och mognad. Utifrån dessa samtal och samtal i arbetslagen läggs förslag på nya mål och åtgärder för det förebyggande arbetet för året 2016-2017

Det främjande arbetet analyseras och revideras av personalen årligen.

Handlingsplanen går igenom och justeras om det visar sig att den inte fungerar på alla punkter.

Planen fastslogs på APT 15 september 2015